

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

-

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Helsingin Saksalainen koulu kiittää mahdollisuudesta lausua lukiolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Jotta lakimuutos voidaan toteuttaa, tarvitsee se kuitenkin täsmennyksiä. Lukiolain muutoksessa tulisi huomioida koko koulutuksen kenttä (esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus), sillä esityksen tavoite yhtenäistää lukiokoulutuksen tukimuodot yksin ammatillisen koulutuksen kanssa ei ole tarkoituksenmukainen. Kun samaan aikaan perusopetuksen puolella erityisopetuksen käsitteistöä ja oppimisen tukea uudistetaan, olisi järkevää, että lukiolakia uudistettaessa käsitteistö olisi yhteneväinen perusopetuksen käsitteistön ja tuen rakenteiden kanssa.

Tällä hetkellä oppimisen tuki lukio-opinnoissa on kaikkien oikeus, ja sen piiriin pääsee joustavasti. Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämisen lähtökohdan tulee jatkossakin olla se, että lukioon hyväksyttävillä on riittävät edellytykset suoriutua lukion oppimäärän opinnoista. Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet suorittaa ylioppilastutkinto sekä antaa valmiudet jatko-opintoihin korkeakoulussa. Lukion oppimäärä ei ole yksilöllistettävissä, ja lukio-opinnot tähtäävät ylioppilaskirjoituksiin, jotka ovat kaikille samat. Hallituksen esityksen mukaan oikeus erityisopetukseen syntyy vasta, kun 1) on todennetut oppimisvaikeudet tai muut syyt ja 2) oppimisen tuki yleisellä tasolla ei ole riittävää. Tämä on ongelmallinen ehdotus, sillä esityksessä ei ole määritelty sitä, miten oppimisvaikeudet todennetaan ja miten riittävä yleinen tuki määritellään. Milloin esimerkiksi tukiovetus on ollut riittävää ja tarpeeksi laadukasta. Epäselväksi lakiehdotuksessa jää myös se, mikä on opiskelijan vastuu omista opinnoistaan ja tukitoimien vastaanottamisesta.

Erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa opetusta tukea ja ohjausta voidaan antaa myös ilman hallintopäätöstä. Lakiesitykseen tarvitaan myös tarkennusta siihen, mitä tarkoitetaan hallintopäätöksen mukaisella erityisopettajan antamalla opetuksella lukiossa, sillä ei liene tarkoituksenmukaista, että erityisopettaja opettaisi lukion oppimäärien ainesisältöjä. Esitykseen tarvitaan myös tarkennusta erityisopettajan kelpoisuuden määrittelyyn.

Tarvitaan täsmennystä siihen, mitkä ovat ne tukitoimet, joihin tämä nyt kaavailtu hallintopäätös oikeuttaa ja mitkä ovat ne tukitoimet, jotka edellyttävät hallintopäätöstä. Tälläkin hetkellä oppimiseen annetaan tukea ja päättökokeiden suorittamiseen tehdään erityisjärjestelyitä, jotka haetaan ylioppilastutkintolautakunnalta (DIA-kokeiden suorittamiseen erityisjärjestelyt haetaan analogisesti Saksan Kultusministeriumista).

Erityisopetuksen hallinnollinen päätös olisi ylimääräinen byrokraattinen lisä näihin jo olemassa oleviin tukitoimien hakemiseen ja kirjaamisiin liittyviin prosesseihin.

Yksityisten kielilukioiden asema valtion rahoituksen suhteen on ollut haastava jo pidemmän aikaa. Lakiehdotuksen aiheuttamat muutokset erityisopetuksen järjestämiseksi lukiokoulutuksessa aiheuttavat lisäkustannuksia, jotka on huomioitava rahoituksessa.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

-

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

-

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

-

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

7. Muut kommentit

-

Sotaniemi Noora
Kouluyhdistys Pestalozzi Schulverein Skolföreningen ry

Mälkki Anu
Kouluyhdistys Pestalozzi Schulverein Skolföreningen ry